

لگنهاوزن: دین هرگز در اخلاقیات منحصر نمی‌شود

چهره ماندگار فلسفی سال جاری گفت: برخی سعی دارند دین را تا حد اخلاقیات تنزل دهند در صورتی که اخلاق يك بخش کوچکی از دین است.

چهره ماندگار فلسفی سال جاری گفت: برخی سعی دارند دین را تا حد اخلاقیات تنزل دهند در صورتی که اخلاق يك بخش کوچکی از دین است.

به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه فارس، محمد لگنهاوزن استاد فلسفه پژوهشکده امام خمینی(ره) به ارائه مقاله خود در دومین روز از کنگره جهانی فلسفه پرداخت.

این استاد دانشگاه در مورد موضوع مقاله خود گفت: من در مقاله‌ام شباهت‌های اندیشه هگل با ملاصدرا را بررسی کرده‌ام و این شباهت به دلیل این است که هر دو از اندیشه‌های ارسطو تأثیر پذیرفته‌اند.

لگنهاوزن افزود: در اندیشه ملاصدرا که هر موجودی در سطحی از شعور قابل طبقه‌بندی است و این موضوع نیز در نظرات هگل قابل مشاهده است. برخی می‌گویند این دو متفکر وارد عرفان شده و به همین دلیل از وضعیت دور شده‌اند در صورتی که این چنین نیست.

وی با بیان اینکه محوریت اخلاق هگل بر اساس آزادی و اختیار عقلی بنا شده است، گفت: هگل مانند کانت ارزش خودمختاری را مورد تأکید قرار می‌دهد و می‌گوید انسان‌ها با درک شرایط و حفظ آزادی انتخاب در محیطی زندگی می‌کنند که در مقابل اراده دیگران، طبیعت و جهان پیرامون قرار می‌گیرند.

این اندیشمند ادامه داد: هگل برخلاف کانت مسئله آزادی عمل را انتخابی می‌داند و می‌گوید تا زمانی که اراده ما بر این است که کار خوب انجام دهیم بحث اخلاقی مطرح است و آزادی عمل وجود دارد و بی‌نهایت است.

این استاد دانشگاه با تأکید بر اینکه کانت مانند هگل برای اخلاق جهان‌شمولی قائل نمی‌شود، گفت: هگل بر محوریت آزادی اشراف دارد و اعتراف می‌کند که آزادی یعنی اجرای قوانین طبیعت آنگونه که برای آن تصور شده است بنابراین از دیدگاه وی آزادی کامل وجود ندارد بلکه يك چارچوبی بر آن مترتب است که همان محیط است.

لگنهاوزن تصریح کرد: باید درک کنیم که ایده‌آل‌ها واقعیت آزادی را تعریف می‌کنند و هیچگاه به صورت صد در صدی عملی نمی‌شوند و ما تنها قادریم در راستای آنها گام برداریم.

وی ادامه داد: آزادی بنا به دلایل گوناگون محدود می‌شود و باید سعی کنیم مجموعه‌ای از مسائل را در این زمینه در نظر بگیریم و هگل اشاره می‌کند به این آزادی نیاز داریم.

وی با اشاره به دیدگاه کانت در مورد اخلاقیات اظهار داشت: در دیدگاه الهیات و دین بسیاری از افراد سعی دارند دین را در حد اخلاقیات پایین بیاورند در صورتی که اخلاق بخشی از دین است.

کانت معتقد است ایمان داشتن به خدا ریشه در ارزش‌های اخلاقی دارد و در تحلیل اندیشه‌های مسلم نیز از همین دیدگاه بهره می‌برد.

چهره ماندگار فلسفه در سال جاری در مورد دیدگاه کانت و نسبت اخلاق و دین گفت: هگل می‌گوید اخلاق بخشی از مذهب است و انسان‌ها آزاد هستند و بر اساس اندیشه هگل، انسان آزاد خلق شده است و نباید دیگران را به عنوان ابزاری برای رسیدن به آزادی‌های شخصی خود مورد سوء استفاده قرار دهیم.

لگنهاوزن در خصوص دیدگاه هگل در مورد خداوند نیز اظهار داشت: هگل همیشه در مورد نظرات خود خدا را به عنوان موجودی بی‌نهایت در نظر می‌گیرد اما انسان از آنجایی که نامحدود نیست خدا را نیز نامحدود درک نمی‌کند و برای او محدودیت قائل می‌شود تا صفات او را درک کند.

a